

Strhujúci román o ženskej sile a statočnosti,
o boji proti predsudkom a nenávisti.

PÁPEŽOVA LIEČITEĽKA

Elizabeth DeLozier

Elizabeth DeLozier

PÁPEŽOVA
LIEČITELKA

Preložila Nina Mikušová

ELIZABETH DELOZIER
Eleanore of Avignon

Copyright © 2024 by Elizabeth DeLozier

All rights reserved

Translation © 2025 by Nina Mikušová

Poetry translation © 1964 by Viliam Turčány and Jozef Felix

Cover design © 2025 by Lenka Ladňáková

Cover photo © 2025 by Shutterstock

Slovak edition © 2025 by IKAR, a.s.

Tento príbeh je fikcia. Všetky mená, postavy, miesta a udalosti sú výplodom autorkinej fantázie alebo súčasťou vymysleného príbehu. Akákoľvek podobnosť so skutočnými miestami, udalosťami a žijúcimi či nežijúcimi osobami je náhodná.

ISBN 978-80-575-0266-1

Mojej matke a tete,
ktoré ma učili láske k histórii a literatúre.

*„Teraz však k scéne trpkejšej sa schýliš;
zapadá hviezda, čo ma k tebe viedla,
a zdržovať sa nesmieme tu príliš.*

DANTE ALIGHIERI:

Božská komédia (Peklo, Spev siedmy)

I

November 1347

Keď vchádzam do lesa, slnko už visí nízko. Zastanem na kopci a obzriem sa dolu, odkiaľ som prišla – dosť fúka, radšej si tesnejšie pritiahnem plášť.

Rieka podo mnou sa kľukatí okolo mestských hradieb ako stužka roztaveného zlata. Snehobiela veža Katedrály Notre-Dame des Doms čnie nad strechami domov sťa hroziaci prst, vedľa nej sa týči lešenie okolo Nového paláca. Dokonca aj z tejto diaľky počuť ponad vodu horúčkovitý buchot kladív a pokriky kamenárov. Keď pápež Klement VI. prišiel pred piatimi rokmi do Avignonu, nebol spokojný s novopostaveným palácom svojho predchodcu Benedikta XII. Nie, Klementov palác musí byť ten najväčší a najdokonalejší na svete.

Aké požehnanie utiecť z mesta, dýchať sladkastú vôňu zeme namiesto pachu moču a dymu z komínov. Hompálajúc prázdny košíkom, zídem z cesty plnej výmoľov do tienistého lesa.

Vedela by som aj poslepiacky nájsť túto neviditeľnú cestičku, po ktorej kráčala moja matka, pomedzi prastaré duby, popri ošarpaných rímskych hradbách a opuste-

ných olivových hájoch. V tomto ročnom období sa v lese zavčasu stmieva; musím sa poponáhľať, aby som sa stihla vrátiť do mesta, kým sa na noc zatvorí mestské brány.

V chladnom tieni dubiny rastie kostihoj. Zazriem drobné fialové kvety, kľaknem si, spoza pása sukne vyťahujem nožik a odrežem krehké stonky. V duchu si zopakujem zoznam: kostihoj pre Anes na opuchnuté kolená, fenikel pre pekárovo plačlivé dieťa, mäta proti blchám. Nedajú pokoj, odkedy sa začali dažde – celé noci nespím, keď počujem, ako sa Margot škriabe.

Pomyslenie na ňu ma zabolí ako hnisavý vred. *Margot*.

V hlave si prehrávam hádku z dnešného rána, často opakované slová mi pripadajú ošúchané ako okruhliaky v rieke.

„Prečo to musí byť práve on?“ pýtam sa jej, chodiac hore-dolu po izbe ako mačka. „Mohla by si mať kohokoľvek, Margot. Hociktorého kupca, advokáta či medikusa. Prečo práve Erec Dupont?“

Moja sestra, moje dvojča, sedí na posteli s vystretým chrbtom, s prekríženými rukami na hrudi. „Pretože ho milujem,“ odvetí prsto.

„A nie je na škodu, že je bohatý,“ podpichnem ju.

„Si ku mne nespravodlivá,“ namietne, líca jej zaleje červen. „Vieš predsa, že si ho neberiem pre peniaze.“

Onedlho, o pár mesiacov, odíde odo mňa, z nášho útulného domčeka na Všivavej ulici, a presťahuje sa do honosného panského sídla rodiny Dupontovcov, kde jej budúca svokra kraľuje ako bledý, zákerný pavúk. Z kostoľnej lavice našej rodiny sa budem zozadu dívať, ako

PÁPEŽOVA LIEČITEĽKA

moja sestra pokorne skláňa tmavovlasú hlavu vedľa ostatných manželiek kupcov, ktoré dokazujú svoje bohatstvo čipkovými volánmi na rukávoch a drahými náušnicami. A ja si budem plátať sukne, sušiť bylinky a pripravovať elixíry, miešať masti na popáleniny a naprávať zlomené kosti. Mojím osudom bude starať sa o otca, keď zostarne, sledovať svoju tvár v zrkadle, ako starne a vráskavie.

„Všetky tie roky, keď ste s matkou chodili spolu do leša, k chorým alebo chystali liečivé odvary, kde som vtedy bola ja?“ V jej slovách neznie hnev, len akýsi bôľ.

Spomienka na tie dni ma zaplaví, akoby to bol sen: matkine háňky klopú na ozdobne vyrezávané dvere Dupontovcov, v prítmí v hale sa lesknú Erecove svetlé vlasy. Margot strávila v tom studenom dome mnoho dní, až potom sme si mohli dovoliť najať Anes.

„Mala si matku,“ pokračuje moja sestra. „A ja som mala Erecu.“

„Mohla si ísť s nami,“ ohradím sa, pretože necítim vinu. „Spomeň si, volali sme ťa. A raz či dvakrát si aj šla.“ Hneď ako som tie slová vypustila z úst, vyzneli neúprimne. Vidím Margot ako malé dievčatko s pevne zažmúrenými očami, zvierajúce v zaťatých pästičkách matkinu sukňu, ako ju posielame za ostatnými deťmi, aby tam počkala, kým my dve s matkou vytiahneme na svetlo sveta ich nového bračeka alebo sestričku.

„Vieš, Elea, že krv sa mi vždy protivila,“ povie Margot. „Ale rada som držala v náručí bábätká.“

Najväčši mi zo všetkého sa desím dňa, keď ma privolajú k Margotinmu pôrodu. Modlím sa, aby nezomrela

ako naša matka, aby jej krvou nenasiakli jemné obliečky v manželskej posteli – zase by som nevedela, ako ju zachrániť.

Studený vzduch prereže zavytie.

Je mi zima. Rozhliadam sa okolo seba po lese, ostrážitá ako králik, ale medzi tmavými stromami sa nič nehýbe. V hlave sa mi vynoria obrázky vlkov z detskej knižky o rytieroch, ale v Avignone nevideli vlka už celé desaťročia.

Zviera opäť zavyje, hlboko a zúfalo, na konci počuť zaskučanie.

Išlo to z lúky.

Siahnem do košíka, vytiahnem ošúchanú cínovú lyžicu, ktorú používam na vyhrabávanie feniklových hlúz, a držím ju pred sebou ako zbraň. Vykročím, uvedomujem si, že dychčím, baganče mi ločkajú v mokrej pôde. Desať krokov. Dvadsať. Tridsať. Dôjdem k štíhlym stromom a zlatistému svetlu na kraji lesa.

Kedysi dávno akýsi usilovný roľník vyrúbal na tejto čistine stromy. Uprostred lúky stojí stará chatrč bez strechy, ošarpané múry ovíja vinič pripomínajúci vlasy urodzenej dámy. Bolo to obľúbené miesto mojej matky. A vedľa chatrče, tam, kde rastie divý fenikel, stojí vlk.

Mimovoľne ustúpim za dub, zrýchli sa mi pulz. Videl ma? Mala by som utiecť? Delí nás asi dvadsať krokov, ale ak budem našľapovať zľahka...

Zviera zakvíli, žalostné psie skučanie ma pichne pri srdci. Potlačím múdrejšie inštinkty a vykuknem spoza stromu.

Zviera si ma nevšíma. Veľkú hlavu má sklonenú, za-

PÁPEŽOVA LIEČITEĽKA

oberá sa čímisi v tráve. Skúmavo si obzerám kostnaté telo, mocné bedrá, tvar hlavy. Je to pes, nie vlk – no celkom iný ako psy, ktoré som videla doteraz. Je to niečo medzi divými predkami vlkov a priateľskými chlpatými tvormi, ktoré ležia pod stolom a drankajú zvyšky jedla. Na chrbte medzi lopatkami sa mu ježí čierna srst, hlavu má podlhovastú, hranatú.

Pes opäť zavyje. Stiahne sa mi žalúdok – uvedomím si, že prednou labou sa chytil do pasce.

Na pozemkoch kráľovnej Jany som už videla mnoho obetí pytliačkov – králiky, líšky, občas aj ženetku –, ale nikdy som ich nevidela živé. Ležali tam so sklenými očami, papuľky skravené, keď sa úporne pokúšali vyslobodiť si labku z pasce, ich drahocenné kožušky už rozdriapali supy.

Zašepkám modlitbu, lyžicu hodím do košíka a vyjdem z úkrytu do mosadzného svetla na lúku.

Pri mojom náhlom pohybe pes zdvihne hlavu. Trochu cúvne, no zaskučí, železné hroty sa mu zahryznú hlbšie do laby. V ušiach mi búši krv, dlaňou sa opriem o dub. Natiahnem k psovi ruku, ako ma to naučila matka, v duchu sa mu prihováram.

Hej, statočné stvorenie. Je mi ľúto, že ťa to bolí. Ja ti neublížim. Môžem ti pomôcť, ak mi to dovoľíš.

Pes na mňa uprene pozerá, uši pritísnuté k podlhovastej lebke. Všímam si mohutné svaly, hrubé zašpicatené pazúry. Pes – áno, je to samec – je pokojný. Počúva ma.

Môžem pascu otvoriť a oslobodiť ťa, ale musíš mi veriť.

Divým pohľadom mi uprene pozerá do očí počas de-

siatic ťuderov srdca. Potom pomaly skloní hlavu. Keď ju opäť zdvihne, vlk sa stratí. Zostane iba pes.

Zadržím dych a vykročím cez povädnutú trávu.

Ešte mimo jeho dosahu si kľaknem, tvárou sa ocitnem na úrovni jeho hlavy. Ja nie som ako moja matka. Len čo bude voľný, mohol by mi rozdrapiť hrdlo, vykrovácala by som na opadanom lístí.

Centimeter po centimetri dvíham ruku, naťahujem ju k nemu. Cítim na tvári jeho horúci dych, nos mi naplní pach mokrej srsti. Mykne sa, keď sa dotknem jeho hrudnej kosti. Cez hustú srš a svaly cítim, ako mu búši srdce.

Zhlboka sa nadýchne. Spustí plecía, uši mu ovisnú. Pod mi prstami sa mu srdce spomalí, upokojí sa.

„Dobre,“ šepnem, „dobrý psík.“

Keď som sa uistila, že mi neublíži, sústredím sa na pascu. Zo stredu psej laby trčí železný kolík. Ak sa mi ho podarí uvoľniť, budem môcť roztvoriť čeľuste klepca. Jemne, opatrne, veľmi pomaly si ľavou rukou prichytiť spodok pasce. Pravou rukou uchopím koniec kolíka; je klzký od krvi, pevne drží v kovovej násade. Omotám ho podolkom sukne, točím ním a ťahám. Kolík sa začne hýbať. Vytiahnem ho, nadýchnem sa a roztvorím čeľuste.

Pes znovu zavýje; keď sa železné zuby oddelia od laby, vidieť na nich zrazenú krv a chumáče srsti. Opatrne zdvihne labu do výšky. Bezmocne mu ovísá, v krvavej rane presvitá biela kosť. Skúsi sa na ňu postaviť, bolestne zaskučí. Bez premýšľania k nemu natiahnem ruky. Zvrtné sa a utečie, krivká pomedzi stromy.

PÁPEŽOVA LIEČITEĽKA

Stojím tam, celá roztrasená, a volám naňho čo naj-nežnejšie. Odbalím bochník, ktorý mi nanútila Anes, a držím ho vysoko nad hlavou, aby vánok privial vôňu chleba až k nemu. Širokým okruhom obídem chatrč v nádeji, že sa znovu objaví, no zmizol. Je preč.

K mojej matke by sa vrátil. Položil by si hlavu do jej lona, dovolil by, aby mu hladkala uši. Šiel by za ňou až domov.

Zvieratá ma nemajú veľmi rady, aspoň nie tak, ako mali rady ju. Keď sa túlam po lese, nikdy nepozriem dolu, či sa mi okolo členka neovíja had, aby na šupinatom bruchu cítil moju kožu. Jelene nevyjdú z lesného tieňa, aby si zamatové nozdry opreli o moje otvorené dlane, ako keby som bola kňaz z Kostola svätého Agrikolu a moje ruky pokropené svätenou vodou.

Niekedy však cítim, že ma niekto pozoruje, a keď sa obzriem ponad plece, zazriem mačku, ako sa s vysoko zdvihnutým chvostom obšmieta okolo domu. Alebo blízko mňa pristane vták, po chvíli prihopká bližšie a zvedavo si ma obzerá čiernymi očkami, no vždy sa to skončí rovnako – mačka zasyčí a utečie, vták odletí s varovným škrekotom, aj ostatné operence uletia. Ja nie som tá, za koho ma pokladali.

Snažím sa potlačiť bolesť v hrudi, ktorá sprevádza moje spomienky na matku. Objavuje sa nečakane. Napríklad keď s Anes umývam riad alebo sa s Margot prechádzam pomedzi stánky na trhu. Zrazu si uvedomím: *Moja matka je mŕtva*. Preženie sa to mojím telom ako zimný mistrál a sfúkne všetky sviečky, ktoré som zapálila na svoju ochranu.

Uplynuli už dva prázdne roky odvtedy, čo tu chodila v širokých sukniach, pohmkávala si akúsi baladu, dotýkala sa mi ramena, aby ma upozornila na nejakú rastlinku a vysvetlila, na čo sa dá použiť, alebo prečo sa jej treba vyhýbať.

Všetko je navzájom prepojené, vravievala. Keď to vieš, nikdy nie si sama. Rozhliadni sa okolo seba. Zem volá.

A keby nebolo Mathilde Dupontovej, Erecovej matky, doteraz tu mohla byť so mnou.

Zdvihne sa vietor, ženie ťažké tmavé mračná po oblohe. K južnému múru ošarpanej chatrče, chránenému pred vetrom a blížiacim sa dažďom, položím na zem bochník chleba a dve jablká. Keď pomyslím na zraneného psa, ako sa chúli v daždivej noci, zhodím si z pliec plášť, poskladám ho a uložím na čisté miesto k múru – s modlitbou k svätému Františkovi, aby pes môj dar našiel.

Obrátim sa nazad k Avignonu, k otcovi a Anes. A na chvíľu aj k Margot.

Som už takmer pri ceste, keď si uvedomím, že som zabudla na mäta, potichu zahreším. Ďalší týždeň Margotových blších štípancov a mojich bezsenných nocí.

Vietor sa mi studenými prstami vkráda pod manžety na rukávoch a pod golier, keď sa pripájam k ľuďom, ktorí do mesta vchádzajú cez Most svätého Benezeta. Vo vetre plieskajú zástavy vztýčené nad mestskou bránou: červeno-biela trojitá tiara pápeža, modro-biela ľalia kráľovnej Jany. Stráže v šarlátových rovnošatách hľadajú

PÁPEŽOVA LIEČITEĽKA

uprene pred seba, rukoväte mečov a pošvy sa ligocú v posledných zábleskoch svetla.

Vo vnútri hradieb zvuky mesta prehlušujú všetky úvahy: ľudia sa nahlas zdravia a volajú na seba, psy štekajú a mulice híkajú, na dlažbe z mačacích hláv hrkocú kolesá. Mešťania s pevne nasadenými klobúkmi na hlavách, aby im ich neodniesol vietor, sa náhlia úzkymi uličkami. Zabočím do Všivavej ulice, práve keď oblohu pretne prvý oslepujúci blesk.

Z otvorených okien domu na rohu sa spolu s vôňou vareného mäsa nesú hlasy. Zvučný smiech – otec. Tichý hlbší hlas – Margot. A tretí hlas, uhladený a mužný. Erec.

Najradšej by som ušla naspäť do lesa.

„Tak tu ju máme!“ zvolá otec, keď vojdem do domu, a namáhavo sa zviecha na nohy; boľavá noha ho trápi pri každej zmene počasia. Doteraz je štíhly, v mladosti bol najrýchlejším bežcom a najlepším plavcom – to všetko sa zmenilo, keď kôň, na ktorom sedel, vhuhol do králičej nory a pri páde privalil otcovi nohu. Moji rodičia sa stretli, keď matkin otec, známy liečiteľ, prišiel môjho otca ošetriť spolu so svojou mladou dcérou ako pomocníčkou. Otec už nemá na hlave veľa vlasov, ale tvár má ešte vždy peknú, opálenú a mladistvú, hoci celé hodiny trávi pri svetle sviečky, zhrbený nad pápežovými účtovnými knihami.

Margot s Erecom stoja oproti nemu, pôsobia vedľa seba ako noc a deň. Vždy zabudnem, aký je Erec vysoký – má osemnásť rokov, o rok viac ako my s Margot, ale v mojej hlave má ešte len osem, desať alebo dvanásť,

hádže zo strechy jablká na okoloidúcich, kolená oškreté od lozenia po stromoch alebo zamazané od riečneho bahna. Tento širokoplecí muž v kabátci z jemnej čiernej vlny je mi cudzí. Iba farba vlasov sa mu od detstva nezmenila, majú ten istý odtieň bledého zlata ako vlasy jeho matky.

„Ideš neskoro,“ zamračí sa sestra. „Báli sme sa, že ťa zachytí dážď.“

Hoci sme sa narodili ako dvojčatá, ako troj- či štvorročné si nás už nik nepomýlil. Oči máme po otcovi, široko od seba, orieškovohnedé, nos úzky a rovné, malé ústa. Obe sme tmavovlasé po matke, ale Margot má pleť smotanovo bielu ako mlieko, ja tmavšiu po otcovi, nos a líčne kosti mám posiate pehami. Keď sa v spánku nevdojak dotknem drsnými rukami svojej sestry, vždy ma prekvapí, aké má pod nočnou košeľou mäkké telo a jemnú pokožku.

Roztiahnem ramená, aby som ukázala, že som suchá. „Ako vidíte, vrátila som sa bez ujmy na zdraví.“

„Kde máš plášť?“ pýta sa Margot.

Horúčkovo premýšľam. Nepochopili by, ako som mohla vedieť, že mi ten divý pes neublíži. Iba matka by to pochopila.

„Na lúke mi bolo teplo,“ zaklamem. „Zavesila som si ho na konár, kým som zbierala bylinky, a zabudla som naň.“

„To bolo hlúpe.“ Margot sa pozrie otvoreným oknom na zamračenú oblohu, vlasy spletené v zložitom vrkoči sa jej zalesknú. „Zajtra už bude dotrhaný. Môžeš si vziať matkin, kým budem mať čas ušíť ti nový.“

PÁPEŽOVA LIEČITEĽKA

Podľa toho, ako zatína čeľuste, by som povedala, že sa na mňa od rána ešte hnevá, ale kvôli Erecovi nasadila príjemný tón.

„Oslavujeme!“ zvolá veselo otec a ukazuje na džbán s vínom a na poháre na stole.

Spýtavo zdvihnem obočie, hoci podľa toho, ako mi stiahlo žalúdok, už odpoveď poznám.

„S Margot sme si stanovili dátum svadby,“ vysvetlí Erec.

Moja sestra sa otočí k nemu, šťastie v jej tvári žiari ako vychádzajúce slnko.

„Zosobášime sa na jar, keď sa môj otec vráti z Paríža.“

Bála som sa, že sa vezmú skôr. Ale už sa rozhodli. Smiešne, mať hrôzu z jari.

Všetci na mňa uprene pozerajú, a tak si uvedomím, že som nijako neodpovedala. Vycerím zuby v úsmeve.

„To je skvelá novina,“ vyhlásim. „Blahoželám.“

Otec sťažka dosadne na lavicu. „Sadni si, Elea,“ povie a už nalieva víno.

Preložím si košík na lakeť, akoby mi bol ťažký, hoci je v ňom iba zopár byliek kostihoja. „O chvíľku,“ vyhovám sa. „Vyložím si veci z košíka a pozriem sa, či Anes nepotrebuje pomoc s večerou.“

Nepočkám na odpoveď, prejdem cez halu a zabočím do úzkej chodby, ktorá vedie do kuchyne.

Anes, obrátená chrbtom k dverám, sa skláňa nad hrncom na ohni, čosi mieša drevenou varechou. Prekročím prah a tresnem košík na vydrhnutý dubový stôl.

Anes sa mykne, udrie si hlavu o nízku kozubovú rímsu.

„Och! Prepáč, Anes.“ Priskočím k nej a šúcham jej čelo.

„Pri všetkých svätých, dieťa!“ oborí sa na mňa. „Skoro som spadla na oheň!“ Utriem jej šmuhu od sadzí na spánkoch, prezerám si ružovú pokožku.

„Predpovedám, že sa zázračne uzdravíš,“ zatvárim sa vážne a pobožkám ju na udreté miesto.

Anes ma odstrčí. „Treba očistiť mrkvu.“

Pustím sa do práce, vďačná za rozptýlenie, za to, že si môžem niečím zamestnať ruky.

Anes varí tak, ako robí všetko, s provensalskou láskou k jednoduchosti, snúbiacou sa s vášňou pre dokonalosť. Vznáša sa po kuchyni ako korpulentná víla, sústredene ochutnáva, solí a korení. Výsledok je vždy ohromujúci.

Anes mala desať rokov, keď celá jej rodina zomrela na kiahne. Rodičia, nemajetní roľníci, jej nenechali nijaké peniaze, a tak skončila v najbližšom najchudobnejšom kláštore, kde ju vychovávali mníšky. Odkiaľživa však mala talent na varenie. Ako šestnásťročná odišla z kláštora spolu s mladou barónkou, ktorú jej rodina vytrhla zo zbožného života, aby ju vydala za bohatého kupca s vínom. Dievčina sa mohla zriecť doživotného sľubu čistoty, no nemohla žiť bez Anesiných tortičiek.

Potom sa Anes sťahovala z jedného domu do druhého podľa toho, ako jej prišlo šťastie. Prišla k nám bývať, keď sme s Margot mali jedenásť rokov, a rýchlo sa stala členkou rodiny. Napriek nespočetným hodinám, ktoré som s ňou strávila v kuchyni, z jej kuchárskeho umenia som nepochytila nič. Keď vlani v zime ochorela, uvarila som slepačiu polievku – neraz som jej pri tom pomáhala –,

ale keď som jej priniesla za misku, po prvej lyžici polievku vypľula. Môj vývar chutil ako mydlová voda.

Teraz sa na ňu dívam, ako si ma s rukami opretými o široké boky skúmavo obzerá.

„Čo sa s tebou deje?“ premeriava si ma od hlavy po päty. „Prečo sa tak mračíš?“

„Nič mi nie je,“ zašomrem. „Som len unavená. Vyliezla som až na Mont Andaon.“

„Nejde len o dnešok. Trvá to už niekoľko týždňov. Od zásnu.“

„To pre ten dážd,“ zaklamem a hodím poslednú očistenú mrkvu do misy. „Zajtra si uvarím čaj proti trudnomyselnosti. Čo ešte treba urobiť?“

O dvadsať minút neskôr sa spotené vynoríme z kuchyne, každá s ťažkým podnosom. Anes uvarila cibuľovú polievku, upiekla bravčové mäso a na tymianovom masle udusila mrkvu s cuketou; ako dezert máme jablkový koláč so zlatistou kôrkou, ozdobený lístočkami z cesta.

„Vonia to úžasne, Anes,“ chváli ju Erec a bez námahy jej vezme podnos z rúk. Anes sa naňho žiarivo usmeje.

Posadáme si k stolu – ja vedľa otca, oproti mne Erec vedľa Margot. Anes rozkrojí koláč a pred každého položí veľký kus, potom sa ospravedlní. Tak ako vždy, keď máme hostí, bude večerať v kuchyni.

Otec naleje víno do môjho a Margotinho pohára. Je to jeho najlepšie víno, tmavočervené, s bohatou ovocnou chuťou, odkladá si ho na osobitné príležitosti. Otec má vynikajúcu náladu. Jediný syn najbohatšieho kupca s vlnou je lepšia partia, než si mohol vymodliť. Aj keď

Margot vyniká krásou, ovláda latinčinu, nádherne vyšíva a s otcovou pomocou vzorne vedie domácnosť, stále je to iba dcéra pápežovho notára a nebohej pôrodnej babice. Všetky meštianske, dokonca aj šľachtické rodiny sa predbiehali, kto z nich vydá svoju dcéru za Erecu Duponta, ale ten mal oči len pre Margot. Bude ju obliekať do zamatu a hodvábu, naplní jej komoru cukrom a korením, prinesie mäso na stôl každý deň v týždni. Bez ohľadu na tú šialenú ženu na poschodí, ktorá má v srdci iba jed.

Otec skloní hlavu k modlitbe. „Požehnaj nás, Pane, aj tieto tvoje dary, ktoré užívame vďaka tvojej štedrosti, skrze Ježiša Krista, nášho Pána.“ Na chvíľu sa odmlčí. „A ďakujem ti, Pane, za blížiacie sa spojenie Margot s Erecom. Nech žijú dlho a šťastne, a nech sú požehnaní hojnosťou detí. Amen.“

„Amen,“ zborovo odpovieme a prežehnáme sa.

Odpijem si z vína, cítim v ňom chuť hrozna dozrievajúceho pod horúcim letným slnkom a čiernu úrodnú pôdu, z akej vyrástlo, a potlačím predstavu Margot, ako leží bledá a spotená s krvavými kvetmi v lone.

„Niečo nové o Allistairovi?“ pýta sa otec, keď si párkrát odhryzne z koláča.

Allistair Dupont, najstarší syn farbiara látok, prišiel na svet s vrodenným talentom na čísla a so zmyslom pre výhodné obchodovanie. Ako šestnásťročný sa ujal vedenia rodinného podniku a rýchlo premenil malý krám na Ulici farbiarov na úspešnú obchodnú spoločnosť s pobočkami v Paríži, Bruggách a Lille. Jeho manželstvo s Mathilde, patriacou do jednej z najstarších rodín v Pro-

vensalsku, mu zabezpečilo obchodné vzťahy v Navarre a Aragónsku, keď počas vojny kráľa Filipa nemohol nakupovať lacnú vlnu z Anglicka. Allistair sa nad všetkých vyvyšuje, je hlučný, arogantný. Moja matka ním skryto opovrhovala.

„Otec sa má dobre,“ odpovie Erec a odloží vidličku. „Je v Navarre, uzatvára tam zmluvu. Potom odcestuje do Paríža. Tie chýry o šíriacej sa morovej nákaze obchodu prospievajú – ľudia kupujú vlnu, akoby mal nastať koniec sveta.“

„A Mathilde?“ pýta sa otec.

Cítim na sebe Margotin pohľad, radšej sa venujem jedlu na tanieri.

Erec si dopraje veľký dúšok vína. „Matka je zoslabnutá, trápia ju horúčky,“ vraví, „no v tomto ročnom období to nie je nič nezvyčajné. Doktor Laurent jej každý deň púšťa žilou. Tvrdí, že matka na tom bude lepšie, keď sa zmení počasie. Horúčka však nepoľavuje.“

„To si mi nepovedal,“ ozve sa moja sestra ustarostene. „Mohla som k nej zájsť na návštevu.“

„Nechcel som ti zbytočne pridávať starosti, láska moja. Matka sa veľmi často necíti dobre. Táto choroba je však niečo iné.“ Erec sa nečakane obráti ku mne. „Dúfal som, že azda by sa na ňu mohla pozrieť Elea.“

Jedlo sa mi v ústach mení na kriedu.

„Horúčka nepoľavuje,“ zopakuje Erec. „Matka občas blúzni. Dnes volala na Bietriz.“

Matkino meno vo mne vyvolá triašku.

Pozriem na sestru, v tvári sa jej zrkadlia moje vlastné obavy. Prešli dva roky, odkedy som posledný raz videla